C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1761/24 Judecătoria Soroca, sediul Central
Judecător Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii

18 martie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26 noiembrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului **Perstincic Andrei** ***** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 24.05.2024, în Judecătoria Soroca (sediul Central) a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Perstincic Andrei ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26 noiembrie 2024, s-a admis plângerea condamnatului Perstincic Andrei ***** împotriva administraţiei

instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale; s-a constatat faptul că, Perstincic Andrei ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălţi, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în perioadele 19.03.2021-05.04.2021; 04.05.2021-18.10.2021 şi 01.11.2021-07.02.2022 - în total 282 (două sute opt zeci şi două) zile; în condiţiile art. 473/4 alin.(4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Perstincic Andrei *****u, cu 56 (cincizeci şi şase) zile, pentru 280 (două sute optzeci) zile, în care s-a deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălţi, cu calcularea a două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie; termenul pedepsei definitive de 18 (optsprezece) ani închisoare, stabilit lui Perstincic Andrei ***** prin sentinţa Judecătoriei Edineţ sediul Briceni din 09.08.2021, s-a redus în total cu 56 (cincizeci şi şase) zile; în privinţa perioadei rămase de 2 (două) zile, calculate în condiţiile art. 473/4 alin.(4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei; s-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473/4 alin. (3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, în termen a contestat încheierea sus-menționată cu recurs și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 15.10.2024, în partea reducerii pedepsei cu 56 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 11-Bălți.

În susținerea cererii de recurs, a invocat următoarele argumente:

- Consideră că la examinarea pretenţiilor invocate de Perstincic Andrei, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut Perstincic Andrei.

- Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Perstincic Andrei pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante.

- La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi

menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perbada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţi alitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie.

- Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Perstincic Andrei cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă.

- La aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii lui Perstincic Andrei, judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu respectării drepturilor omului.

- Reieşind din probele anexate, se constată că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Perstincic Andrei, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

- Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr. 6-Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală, în temeiul argumentelor prezentate supra, consideră plângerea condamnatului Perstincic Andrei ca fiind neîntemeiată referitoare la condiţiile de detenţie, deoarece acestea corespund standardelor în vigoare.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Cercetând materialele cauzei deduse judecății, verificând încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 448 Cod procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs*.

În temeiul prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod procedură penală, *Judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

În motivarea soluției adoptate, Colegiul reține următoarele circumstanțe:

Prin sentinţa Judecătoriei Edineţ sediul Briceni din 09.08.2021, Perstincic Andrei ***** a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 85 Cod penal la pedeapsa sub formă de 18 ani închisoare.

Începutul termenului-19.12.2020. Sfârsitul termenului-18.12.2038.

În prezent, condamnatul Perstincic Andrei ***** este deţinut în Penitenciarul nr.6-Soroca.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26.11.2024, Colegiul penal stabilește că judecătorul de instrucție corect a admis plângerea condamnatului Perstincic Andrei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond, privind constatarea faptului că Perstincic Andrei a fost deţinut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în Penitenciarul nr. 11-Bălți în perioadele 19.03.2021-05.04.2021; 04.05.2021-18.10.2021 şi 01.11.2021-07.02.2022, în calitate de condamnat.

Afiliindu-se celor constatate de judecătorul de instrucție, Colegiul penal consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Perstincic Andrei pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 11-Bălți, în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție.

Conform art. 3 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, *nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.*

Conform art. 473^2 alin. (1) Cod de Procedură Penală, *plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.*

Conform prevederilor art. 473^2 alin. (3) CPP, *condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.*

Conform prevederilor art. 473^4 alin. (4) CPP*, În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.*

Examinând actul judecătoresc de soluționare a plângerii condamnatului în raport cu materialul probator administrat pe caz, Colegiul penal reține că judecătorul de instrucție a cercetat cauza sub toate aspectele, obiectiv și complet, iar încheierea recurată este pasibilă menținerii fără modificări.

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate Perstincic Andrei s-a deținut în condiții de supraaglomerare, nefiind respectată norma spațiului locativ per persoană, confirmându-se și celelalte alegații ale condamnatului referitor la condiţiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă ș.a., ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art.3 CEDO.

Aceeași apreciere pozitivă se atribuie și față de cuantumul reducerii stabilit de prima instanță în baza art.473^4 alin.(4) CPP, pentru perioada de detenție a lui Perstincic Andrei în penitenciarul vizat în plângere. Instanța de judecată just a evaluat nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție și a stabilit în acest sens calculând o două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie pentru perioada de 280 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 11-Bălți, fiind redus termenul pedepsei cu 56 zile.

Recurentul mai pretinde că Perstincic Andrei nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind asigurat cu minimul de întreținere.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens menționând prevederile pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către

condamnați, potrivit căruia, *fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m², care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții*.

În acest aspect, Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CEDO expusă în cauzele *Kantyrev împotriva Rusiei*, *Kadikis împotriva Letoniei* și *Melnik împotriva Ucrainei*, unde Curtea a reiterat, că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine, pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenție. În general, este vorba despre cazurile în care spațiul personal acordat unui reclamant este mai mic de 3 m².

Colegiul penal reține criticile invocate de către judecătorul de instrucție asupra raportului administrației instituțiilor penitenciare, precum că: Perstincic Andrei s-a aflat în instituțiile penitenciare în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, Colegiul va face trimitere la cele indicate în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, unde membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m² de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Conform raportului privind vizita preventivă în Penitenciarul nr.6 Soroca, a Avocatului Poporului (Ombudsmanul), din 10.10.2019, şi raportul Consiliului pentru prevenirea torturii (CPT), din 05-11 iunie 2018, privind vizita de monitorizare la Penitenciarul nr.6, cu referire la condiţiile de detenţie, s-au reţinut condiţii precare de detenţie, şi anume suprapopularea penitenciarului, condiţii inumane și degradante, lipsind accesul la lumina zilei în area majoritate a celulelor.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Perstincic Andrei pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată, fără a se indica încălcări la emiterea soluției, ceea ce nu poate servi temei pentru modificarea soluției just adoptate de judecătorul de instrucție.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv, urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 26 noiembrie 2024, privind admiterea plângerii condamnatului **Perstincic Andrei** ***** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov